Endringer i NS-INSTA 800:2018

Inger Dahl
Ren Ekspertise

Endringer i NS-INSTA 800:2018

2 Hovedprinsipper

Visuell kontroll

Instrumentelle målemetoder

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Bruksområder

I alle typer bygninger og lokaler (for eksempel kontorer, sykehus, skoler, butikker, produksjonslokaler, hotellrom, restauranter, båter, fly, tog, busser m.m.) til:

- Kontroll av oppnådd rengjøringskvalitet
- Vurdering av belastning og/eller tilsmussing
- Resultatkrav i forbindelse med utførelse, bestilling og/eller utlysing av rengjøringstjenester
- For å vurdere hvilken rengjøringsaktivitet som er nødvendig for å oppnå et gitt kvalitetsnivå
- For å konstatere oppnådd kvalitetsnivå i forhold til rengjøringsinnsatsen

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Hovedprinsipper for visuell kontroll:

- Beskrivelse av 6 forskjellige kvalitetsnivåer der 0 er det laveste kvalitetsnivået, og nivå 5 er det høyeste.
- Inndeling i 4 objektgrupper: inventar, vegger, gulv og himling.
- Beskrivelse av kvalitetsprofiler med opptil 8 kvalitetskrav og eventuelle tilleggskrav.
- Inndeling i 4 smusstyper: avfall og løst smuss, støv, flekker og flatesmuss.
- Smusstypene inndeles i 2 urenhetsgrupper:
  - Urenhetsgruppe1: avfall og løst smuss, støv, flekker ; og
  - Urenhetsgruppe 2: flatesmuss
- Kontrollen finner sted etter rengjøring og før rommet tas i bruk.
- Ved kontroll registreres forekomsten av urenheter separat for de 4 objektgruppene.
- Rengjøringen av rommet er godkjent hvis antallet samlinger av urenheter for hver objektgruppe er mindre eller lik antallet som er tillatt for de aktuelle kvalitetsnivåene.

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Begreper fortsetter

- Lokalstørrelsen (4 stykker) bestemmer tillatt antall urenheter.
- Bedømmingen av renholdskvaliteten gjøres på lett tilgjengelige (LT) og vanskelig tilgjengelige VT) steder
- Kunden velger det kvalitetsnivået som passer til det respektive lokalet
- Kontrollen skal utføres minst en gang i kvartalet i form av stikkprøvekontroll

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Definisjoner, urenheter (smuss):

Avfall og løst smuss:

Avfall – urenheter som kan plukkes opp, f. eks. papirbiter, blader og sigarettstumper

Løst smuss – mindre partikler som ikke lett virvles opp, f. eks. grus, sand, jord, aske, fibre, hår, spindelvev, insekter og smuler

Støv:

Fine mindre partikler som kan danne et lag på overflaten av et objekt, og som kan virvles opp

Flekker:

Tørr, fastsittende eller våt urenhet som ikke skyldes skader eller manglende bygningsmessig vedlikehold f. eks. enhver form for søl uansett størrelse (blod, sekret, ekskret, kaffe, brus, olje m.m.)

Flatesmuss:

Tørre, fastsittende eller våte urenheter som ikke skyldes skader eller manglende bygningsmessig vedlikehold, på et ikke avgrenset område av en overflate f. eks. urenheter som har samlet seg opp eller er tråkket ned, kalk- og rustbelegg, fettfilm, pleie- og rengjøringsmidler, nikotin, hæl- eller fingermerker i større omfang, samt ujevnheter i overflatebelegg.

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Definisjoner, samlinger:

Forekomst av samme type urenheter innenfor avgrensede et avgrenset områder på 0,5 x 0,5 meter (0,25 m²). På en objektgruppe. Dersom man har samme smusstype på et større areal på ett enkelt objekt, skal urenhetene telles som én samling pr. 0,25 m² av objektet. F eks. støv eller søl på en overflate.

Urenheter på lange smale flater som utgjør en naturlig enhet, regnes som én samling dersom flatens lengde x bredde er maksimalt 0,25 m² (f. eks 1 cm x 25 m. = 0,25 m² eller 10 cm x 2,5 m. =0,25 m²). F. eks. fotlister

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Objekt-gruppe	Eksempler
Inventar	Bord, stoler, papirkurver, lamper (herunder nedhengte taklamper), sanitærutstyr, hvitevarer, lamellgardiner, persienner, radiatorer, tavler og krittrenner, flyttbare skillevegger, reoler, skap, bilder, løse speil og vinduskarmer
Vegger	Veggflater, rør, dører (inkl. sparkeflater), innvendig glass og glassvegger, dørkarmer, vindusrammer, elkontakter, ventilasjonsrister, vegglamper, lister, rekkverk, gelendere, håndtak, paneler og radiatorkabinetter.
Gulv	Gulvflater, gulvrister, konvektorgraver, dørtrinn og trapper, både loddrette og vannrette flater
Himlinger	Himlingsplater, lyskasser og rammer til takvinduer, bjelker, utvendige flater til ventilasjonskanaler, rør under himling, taksperrer, himlingsrister, luker og lamper i/på himling og undersiden av innvendige trapper.

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Kvalitets-nivå	Urenhetsgruppe 1				Urenhets-gruppe 2
	Rom(IE) mindre enn eller lik 15 m²	Rom (IE) >15m² mindre enn eller lik 35 m²	Rom (IE) >35 mindre enn eller lik 60 m²	Rom (IE) >60 mindre enn eller lik 100 m²	Rom (IE) fra 0 til 100m²
5	LT: 1 VT: 1	LT: 1 VT: 2	LT: 2 VT: 4	LT: 4 VT: 6	0%
4	LT: 2 VT: 3	LT: 3 VT: 5	LT: 5 VT: 6	LT: 7 VT: 8	10%
3	LT: 5 VT: 6	LT: 6 VT: 8	LT: 9 VT: 12	LT: 12 VT: 18	25%
2	LT: 7 VT: 8	LT: 8 VT: 10	LT: 13 VT: 15	LT: 18 VT: 20	50%
1	LT: 10 VT: ubg.	LT: 12 VT: ubg.	LT: 18 VT: ubg.	LT: 24 VT: ubg.	75%
0	>Nivå 1	>Nivå 1	>Nivå 1	>Nivå 1	>Nivå 1

Ubg: ubegrenset
LT: Lett tilgjengelige steder
VT: Vanskelig tilgjengelige steder
IE: Inspeksjonsenhet

Endringer i NS-INSTA 800:2018

KVALITETS-PROFIL	A					B*)					C					D					E					F				
Lokaltype						Toaletter, og andre sanitærrom					Resepsjon, møterom, kantine, spiserom, tekjøkken					Kontorer, Korridorer, fellesarealer					Kopirom, trapper, renholdsrom,					Arkiv, lager, baktrapper, tekniske rom				
VISUELL KVALITET	Nivå					Nivå					Nivå					Nivå					Nivå					Nivå				
INVENTAR	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Avfall/løst smuss, støv, flekker					■					■				■				■				■					■			
Flatesmuss					■					■					■			■				■					■			
VEGGER	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Avfall/løst smuss, støv, flekker					■				■					■					■			■					■			
Flatesmuss					■					■					■				■			■					■			
GULV	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Avfall/løst smuss, støv, flekker					■					■				■				■				■				■				
Flatesmuss					■					■					■			■				■				■				
HIMLINGER	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Avfall/løst smuss, støv, flekker					■				■					■					■				■				■			
Flatesmuss					■				■						■			■					■				■			
MÅLBAR	Nivå					Nivå																				Nivå				
KVALITET	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Støv på overflater														■					■											
Friksjon på gulv																														

*)Det skal ikke være flekker eller søl av kroppsvæsker
Glansnivå: avhengig av gulvbelegg

Statistiske metoder

Tabell 5 - Stikkprøvekontroll. Enkel og dobbel stikkprøveplan for normalkontroll og tilleggskontroll

Partistørrelse	Enkle stikkprøveplaner			Doble stikkprøveplaner						
				Første stikkprøve			Andre stikkprøve			
N	n	Ac	Re	n_1	Ac_1	Re_1	n_2	Tot. Ant.	Ac_2	Re_2
1 - 15	5	1	2	3	0	2	3	6	1	2
16 - 25	8	1	2	5	0	2	5	10	1	2
26 - 90	13	1	2	8	0	2	8	16	1	2
91 - 150	20	2	3	13	0	3	13	26	3	4
151 - 280	32	3	4	20	1	4	20	40	4	5
281 - 500	50	5	6	32	2	5	32	64	6	7
501 - 1 200	80	7	8	50	3	7	50	100	8	9
1 201 - 3 200	125	10	11	80	5	9	80	160	12	13
3 201 - 10 000	200	14	15	125	7	11	125	250	18	19
10 001 - 35 000	315	21	22	200	11	16	200	400	26	27

inger.dahl@renekspertise.no

Statistiske metoder

Tabell 6a - Stikkprøveplan for total inspeksjon AQL = 4,0%

Partistørrelse	Stikkprøveplaner for total inspeksjon		
N	n	AC	Re
1 - 12	1 - 12	0	1
13 - 37	13 - 37	1	2
38 - 62	38 - 62	2	3
63 - 87	63 - 87	3	4
88 - 112	88 - 112	4	5

Tabell 6b - Stikkprøveplan for total inspeksjon AQL = 2,5%

Partistørrelse	Stikkprøveplaner for total inspeksjon		
N	n	AC	Re
1 - 19	1 - 19	0	1
20 - 59	20 - 59	1	2
60 - 99	60 - 99	2	3
100 - 139	100 - 139	3	4

inger.dahl@renekspertise.no

Fremgangsmåte ved vurdering av rengjøringskvalitet

- Vurdering av rengjøringskvaliteten gjøres visuelt ved alminnelig ferdsel rundt om i lokalet/inspeksjonsenheten med inspeksjon av alle overflater som er omfattet av avtalegrunnlaget. Ved alminnelig ferdsel rundt om i et lokale forstås at man går rundt i de naturlige gangbanene for å vurdere utførelsen av renholdet.

- Det er tillatt å se rett eller skrått på de overflater som kontrolleres. Det er også tillatt å bøye seg ned for å se etter urenheter under inventar og å trekke ut stoler. Ved vurdering av høyt plasserte flater er det tillatt å bruke en stol, stige e.l.

- Det er ikke tillatt å bruke hjelpemidler, som f. eks. fingre, penner, kluter, ekstra belysning og lignende i forbindelse med gjennomføringen av kontrollen. Likevel er det i tvilstilfeller tillatt å bruke en egnet metode, f. eks. finger, klut eller lignende, for å vurdere om fastsittende urenheter skyldes manglende bygningsmessig vedlikehold

inger.dahl@renekspertise.no

Endringer i NS-INSTA 800:2018

NS-INSTA 800			Type kontroll: enkel ; dobbelt								
Kunde:											
Bygg:							Rom nr.:				
Profil: A ; B ; C ; D ; E ; F Romstørrelse: 0-15m² ; 15-35m² ; 35-60m² ; 60-100m²											
Objektgruppe	Avfall/løst smuss		Støv		Flekker		Totalt antall urenheter			Flatesmuss i %	
	LT	VT	LT	VT	LT	VT	LT	VT	Nivå 5-0	%	Nivå 5-0
Inventar											
Vegger											
Gulv											
Himling											
Kryss av ved mange feil på følgende punkter: Høye lamper ; Gulvbehandling Tekstile møbler ; Støv på høye flater							Merknader:				
Signatur:							Dato:				

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Kontroll skjema		Firma logo	
INSTA 800 -kontroll		Utført av	Dato
Konde		Adresse	
Bygning/område		Rom/IEnr.	Kommentarer
Kvalitets-profil			
Størrelse IE	☐ 0-15 m² ☐ > 15-35 m² ☐ > 35-60 m² ☐ > 60-100 m²		

Objekt gruppe	Urenhetsgruppe 1										Urenhetsgruppe 1		
	Avfall og løst smuss	Støv	Flekker	Avfall og løst smuss	Støv	Flekker	Totalt antall samlinger		Kvalitetsnivå		Flate-smuss	Kvalitetsnivå	
	LT			VT			LT	VT	Oppnådd Nivå	God-kjent	%	Oppnådd Nivå	God-kjent
Gulv													
Inventar													
Vegger													
Himling													
Kommentarer													
Signatur						Dato							

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Standarden er blitt splittet i:

NS-INSTA800-1
Rengjørigskvalitet – Del 1: System for å fastsette og bedømme rengjøringskvalitet

NS-INSTA 800-2
Rengjøringskvalitet Del 2:
Sertifiserings organisasjoner og personer som bruker INSTA 800-2- krav til samsvarserklæring

Endringer i NS-INSTA 800:2018

- Alle kapitler og tillegg med unntak av tillegg A og B vil ligge i standardens del 1.
- Del 2 omfatter kun de gamle tillegg A (Samsvarserklæring) og B (Kompetanse som kreves for å bruke NS-INSTA 800)
  Dette gjelder bestemmelser knyttet til sertifisering og kompetanse.
- Del 2 er nå blitt «Normativ»
  Det betyr at det kreves sertifikat fra en nøytral tredje part dersom man ønsker å dokumentere at man innehar kunnskapsnivå 3 eller 4 slik disse er definert i standarden.

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Ny tabell som forklarer status og bruksområder til de forskjellige delene av standarden

Del av INSTA 800-serien	Status	Tas i bruk	Kommentarer
Del 1 (Punkt 1–9)	Normativt	Ved utarbeidelse av visuelle kvalitetsprofiler og utførelse av visuelle kvalitetskontroller	Systemet skal følges
Tillegg A	Informativt	Ved utførelse av kvalitetskontroll	Retningslinjer for gjennomføring av kontroller av rengjorte overflater før det oppstår nye urenheter
Tillegg B	Informativt	Ved bedømmelse av kvalitetsnivåer og bruk av målemetode	Kvalitetsnivåene og prinsippene som er beskrevet skal brukes. Andre målemetoder som gir sammenlignbare resultater kan brukes
Tillegg C	Informativt	Ved bedømmelse av kvalitetsprofiler	Eksempel på skjema for å sette opp kvalitetsprofiler. Andre skjemaer kan brukes
Tillegg D	Informativt	Ved utførelse av kvalitetskontroller	Eksempel på registreringsskjema som kan brukes ved kontrollene. Andre skjemaer kan brukes
Tillegg E	Informativt	Ved rapportering av resultater av kvalitetskontrollene	Eksempel på rapportskjema som kan brukes etter kontrollene. Andre rapportmaler kan brukes
Tillegg F	Informativt	For nasjonal bruk	Kravene skal oppfylles når den nasjonale utgaven av standarden brukes
Del 2 (tidligere tillegg A)	Normativt	Bare for sertifiseringsformål 1)	Kravene i punkt 1 til 4 skal oppfylles av sertifiseringsorganet ved utstedelse av personsertifikater eller sertifikater for organisasjoner
Del 2 (tidligere tillegg B)	Normativt	Bare for sertifiseringsformål 1)	Kravene i underpunkt 5.1.4, 5.1.5, 6, 7 og 8 skal oppfylles av sertifiseringsorganet ved utstedelse av personsertifikater for kunnskapsnivå 3 og 4

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Definisjoner:

- Renhold 3.1 (tar med vedlikehold også):

  En prosess for å ivareta og beskytte et godt arbeidsmiljø og ivareta og beskytte eiendeler og overflater ved å fjerne løst smuss, støv, flekker og flatesmuss i alle typer bygninger og lokaler, inkludert vedlikehold av overflater (f. eks. Polishbehandling)
- Kvalitetsfrekvens:
  Hvor ofte kravene i en gitt kvalitetsprofil til en inspeksjonsenhet skal være oppfylt.

Endringer i NS-INSTA 800:2018

I den norske og finske versjonen er det lagt til en definisjon av ikke tilgjengelig sted.

Ikke tilgjengelige steder

Systemet kan bare brukes på flater som er tilgjengelige for rengjøring den dagen rengjøringen utføres. Eksempler på flater som ikke er tilgjengelige for rengjøring, og unntak som skal anses som tilgjengelige selv om de kanskje dekkes av andre gjenstander, er gitt nedenfor.

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Eksempler på utilgjengelige flater:

EKSEMPEL 1: Flater under papirark, skriveunderlag, tidsskrifter, bøker, bordduker osv.

EKSEMPEL 2: Smale flater under og mellom brukernes gjenstander, som bilder, pyntegjenstander og personlige objekter/eiendeler.

EKSEMPEL 3 Smale åpninger under hyller eller andre møbler, smale åpninger bak veggbilder osv.

MERKNAD: Unntak er flater under søppelbøtter, esker til resirkulering av papir og andre gjenstander som skal tømmes av renholderen, og flater under møbler på hjul som skal flyttes av renholderen (kontorstoler osv.).

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Urenhetsgruppe 1 (pkt. 5.1.1.1
Det er lagt inn noen flere forklaringer og eksempler på samlinger.

Det er også lagt inn forklaringer på komplekse møbler som f. eks. en sykehusseng og hvordan en stol skal deles opp.

- NOTE 3 – Tilsmussing på komplekse møbler eller deler av møbler, dvs. sykehus senger, skal deles i samlinger på samme måte på alle nivåer
- EEKSEMPEL 2 – Hvis en sykehusseng dekker et område på 200 cm x 85 cm = 1,70 m2, kan dette området deles inn i syv områder for mulige tilsmussinger. Støv på understellet på nivået under madrassen kan da deles inn i syv områder med støvavvik.

Endringer i NS-INSTA 800:2018

NOTE 4 – En stol består av maksimum 4 samlinger

- Sete inklusivt armlenene;
- Baksiden av ryggen;
- Forsiden på ryggen;
- Ben, understell.

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Urenhetsgruppe 2 (pkt. 5.1.1.2):

- Forekomster av overflatesmuss måles ved å anslå omfanget i prosent (%) av arealet av objektgruppen dekket av tilsmussingen.
- NOTE 1 –
- Flekker eller støv er ikke flatesmuss. Omfattende forekomst av flekker regnes alltid som samling av flekker. Store forekomster av kalk og rust er alltid flatesmuss. På overflater mindre enn 0,5 x0,5 m (eller 0,25 m2 på lange smale flater) regnes forekomster av kalk og rust som samlinger av flekker / tilsmussing.
- NOTE 2 – Hvis flatesmusset dekker bare en liten del av det totale arealet av objektgruppen, og smusset gjentas gjentatte ganger på overflaten av objektgruppen, skal flatesmusset anses å dekke det totale arealet på overflaten hvor det forekommer. (Misfarging på grunn av manglende vedlikehold skal ikke betraktes som flatesmuss, se 7.1.1)
-
- EXAMPLE –Et flislagt gulv med sementfuger. Fugene i trafikkbanene på gulvet er misfarget. Misfargingen skjer på 55% av gulvområdet. Kvalitetsnivået for tilsmussing gruppe 2 på gulvet vil da være kvalitetsnivå 1 i henhold til tabell 3. (Hvis misfargingen ikke kan fjernes ved rengjøring, anses den som manglende vedlikehold).

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Pkt 7.1.1
Visuell kontroll ved normal ferdsel:

NOTE – Det anbefales ikke å bruke mer tid på kontrollen enn på rengjøring, når du inspiserer en inspeksjonsenhet.

Kontrollen skal utføres under samme forhold som rengjøringen.

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Pkt.9 Krav til kontrakten:
Det er lagt inn 6 nye merknader som kan bidra til at viktige avklaringer blir tatt når det inngår kontrakter om kvalitetsstyrt renhold i hht INSTA 800. De viktigste endringene er:

- Note1: om å utarbeide en liste som viser hvilke objekter som ikke omfattes av renholdet, eller alternativt; å utarbeide en mer omfattende liste som viser hvilke objekter som er omfattet av renholdet
- Note 2: om behovet for å fastsette en øvre grense (høyde over gulvet) for kvalitetsstyrt regelmessig renhold
- Et nytt kulepunkt om at kvalitetsfrekvenser må fastsettes for alle rom

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Krav til kontrakten forts.

- Note 3: om nødvendige avklaringer ved skifte av leverandør slik at riktig kvalitet kan oppnås raskt etter skifte
- Note 4: om mulige typer av tiltak ved ikke godkjent resultat av kvalitetskontroll
- Et nytt kulepunkt om hvilken metode (visuell/måleinstrument) som kan gjelde dersom metodene gir forskjellig resultat ved kontroll
- Note 5: knyttet til kulepunktet nevnt over, utdyping av hva som må fastsettes i kontrakten
- Note 6: anbefaling om at resultater fra bruk av måleinstrumenter skal gjelde dersom visuell kontroll og bruk av måleinstrumenter gir forskjellig resultat

Endringer i NS-INSTA 800:2018

Måleinstrumenter er det redusert fra 6 til 3

- Støvmålinger
- Glansmålinger
- Friksjonsmålinger

- Støv skal måles 4 ganger i året
- Reviderte krav til glansmålinger

Nye skjemaer

Endringer i NS-INSTA 800:2018 Del 2

Kravet til kunnskap til de som skal undervise er blitt spesifisert. De skal være sertifiserte på nivå 4, med unntak av de som underviser på nivå 1 og 2. De kan være sertifiserte på nivå 3.